

Kutatás: 2005. MÁRC 01.	Amendetek
Iktatókönyv sorszáma:	1308/2005
Előirat száma: 1406/2004	Ügyvezető: Juhász Márk

KUTATÁSJELENTÉS

d. A m.

Készült a Myotis Barlangkutató és Természetvédő Egyesületnek az ürömi Amfiteátrum-barlangban (4810/2) 2004-ben végzett kutatásairól.

Csoportunk 1995-től végez kutatásokat a barlangban, melyek célja, hogy kiderítse a barlang felszíni területén elhelyezett gázgyári mosóiszapnak a barlangra kifejtett káros hatását, illetve ennek mértékét, illetve hogy kövesse a változásokat. A kutatásaink zömét a barlangi tóból és a csepegő vízből vett vízminták biztosítása tette ki.

Legutóbbi méréssorozatunkat Izápy Gábor vízügyi felügyelete alatt végeztük. A labormunkák is rajta keresztül lettek elvégezve, melyek eredményéről még a későbbiekben kapunk összesítést. A hét leszállásból öt 2003-ban, kettő pedig 2004-ben történt. A 2003-as leszállások CO² változásait a tavalyi kutatásjelentésben összefoglaltuk. A 2004-es leszállások közül az elsőnél 02.24-én a mérőműszerrel a következő adatokat mértük: a szűkület előtt 1,9-2,0 %, a szűkület után 2,1 %, a Répakertnél 2,2 %. Ez valamivel alacsonyabb volt a 2003 végén mért értékeknél. A második mérésünk alkalmával, 09.27-én, sajnos nem tudtuk a műszert megkapni, így csak a sokéves tapasztalat alapján mondhatjuk, hogy a leszálláskor a CO² a barlangban az előző leszálláshoz hasonló volt.

A februári leszállásnál talákoztunk egy érdekes, eddig sosem észlelt jelenséggel. Annak ellenére, hogy a leszállást megelőző időszakban nem volt jelentős csapadék és a föliázás sem változott, a csepegés mégis sokkal erősebb volt az eddig tapasztalt átlagos értékeknél és a Tó szintje is kb. 0,5 méterrel volt magasabb a megszokottnál. A legdöbbenetőbb azonban az volt, hogy a Kristály-kanyon aljától mintegy 8 méterrel feljebb (kb.-52 méternél), a kötél közepének a magasságában, 10-15 l/perc hozamúra becsült vízbefolyás volt, amit eddig a 10 év alatt sohasem tapasztaltunk. A befolyó víz hőmérséklete 13°C volt, míg a kanyon aljára érve 13,2°C-ra melegedett. A tóban mért vízhőmérséklet mindig meghaladta a 16°C-t (a maximális érték 16,5°C volt). Ez alaklommal a Tó nem lett mérve. Feltehetően a jelentős mennyiségű vízbefolyás és talán a hőmérséklet különbség mozgathatta meg annyira a barlang levegőjét, hogy a Répakertnél bőrön érzékelhető huzatot észleltünk.

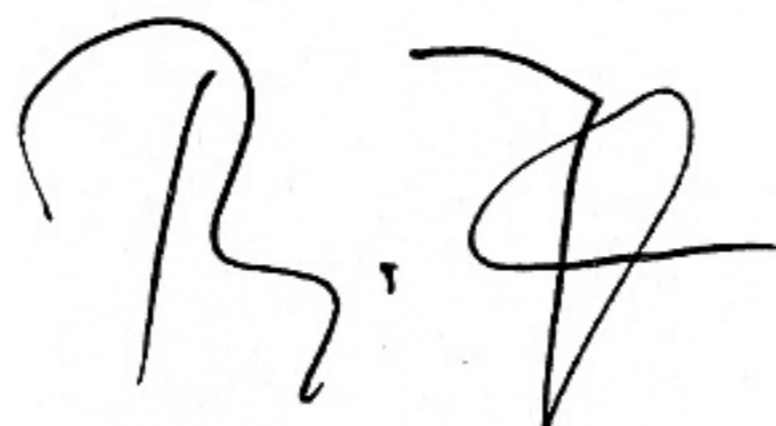
A szeptemberi leszállás is tartogatott meglepetést: bár az előző alkalommal tapasztalt forrás már nem működött, de a szűkület előtt, a lejjebb már tapasztalhatóhoz hasonló, rózsaszínű árnyalatú befolyásnyom keletkezett kb. -10 és -28 méter közötti szakaszon. Ez feltehetően arra utal, hogy a gumuszigetelés sérülése miatt, vagy annak valamely peremi mélyülése által megterelve, egy új befolyási pont keletkezhetett, amiből az iszap a barlang falán lerakódott.

A mérések során a barlang levegőjének a hőmérséklete a Répakertnél 13,4-13,5°C, a Kristály-kanyon aljában pedig 13,7 és 14,3°C között változott. A Tó vízszintje a barlang mérési „0” pontjához viszonyítva - 73,5 méter és - 72,9 méter között változott, ami a 106,94 és 107,5 mBf. magasságnak felel meg.

A Tó, a sorozat első alkalomával (2003.06.30.) végzett méréskor, opálos elszíneződést mutatott, de a többi alkalommal látható szennyeződést nem lehetett látni rajta. Érdekes volt azonban a 2003.09.14-es leszállásunk alkalomával tapasztalt jelenség, amikor a Tó szintje felett 3 méterrel a hasadékból habosodás volt feltapadva. A habosodás Izápy szerint a közeli fúrás kenősamponjából származhatott, de hogy hogyan került a barlangba, ráadásul a vízszint fölé 3 méterre (a Tó szintjén sohasem észleltünk ilyen nagy magasságot), azt nem tudtuk megmagyarázni.

A barlang felügyeletét és vizsgálatát a továbbiakban is folytatni kívánjuk és reméljük, hogy a mérésekhez szükséges háttérrel is tudjuk biztosítani.

Jó szerencsét:

Budapest 2005. február 22.

Regős József
kutatásvezető

Nagymezői-hasadékbarlang

Kataszteri szám:5372/10

Szinonima név: Nagymezei-hasadékbarlang

Közigazgatási fekvés: Borsod-Abaúj-Zemplén-megye,

Földrajzi fekvés: Bükk-hegység, Nagymező ÉK-i térsége, az istálló épületétől ÉK-re fekvő kettős töbör É-i tagjának K-i peremén található a

A bejárat tengerszint feletti magassága: kb.: méter.

Kárpát József 1982-es felmérése szerint az üreg 8 m mély. Szóbeli információ alapján a M.L.B.E. jutott tovább átbontva a behullott törmeléket. A - 29-en lévő, általunk átvésett szűkületen valaki átbújt közülük, és videóra vette a látottakat.

Elvégzett kutatások:

A 27 méter mélyen lévő cseppkövesedett szűkületet kitágítottuk, és elértük a 33 m-es mélységet. 2002 őszén 6 órás akcióban bontottuk a végpontot az 5 méterrel fentebb levő akna aljába deponálva. Elkészítettük optikai eszközökkel felmérve a barlang vázlatos térképét.

Tervezett kutatások: Szállítópályát építünk a végpontig

A kitöltést átbontva és felszínre juttatva kíséreljük meg a továbbjutást.

A kutatásban részt vettek: Berényi László, Dobrik Norbert, Hegedűs Nikolett, Lengyel János, Nagy Péter, Sáfár Csaba, Sztatki Gabriella, Tölgyesi János

Budapest, 2004-03-28

Lengyel János kutatásvezető